

آیا نوبت کاری بر سلامت دهان و دندان موثر است؟

آرام تیرگر^۱، سیمین زهرا محبی^۲، فرشته شانه ای^۳، مریم نیکپور^۱، سیدعلیرضا پرهیز^۴

۱- مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، پژوهشکده سلامت، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران.

۲- گروه سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

۳- مرکز تحقیقات جامعه فک و صورت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

۴- بخش جراحی فک و صورت، دانشکده دندانپزشکی، مرکز تحقیقات جامعه فک و صورت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

شماره تماس و ایمیل نویسنده مسئول: Parhiz@razi.tums.ac.ir تلفن: +۹۸۲۱۲۲۰۷۶۱۱۰

مقدمه و اهمیت موضوع: در گزارش های علمی آمده است که رفتارهای تغذیه ای نوبت کاران دچار تغییراتی نظیر بی نظمی در ساعات صرف غذا، استفاده بیشتر از برخی مواد غذایی مانند غذاهای شیرین، فست فودها، تنقلات و استفاده بیشتر از نوشیدنی های مانند چای و قهوه می شود. لذا این سوال مطرح است که آیا نوبت کاری با اثرات منفی بر سلامت دهان و دندان همراه است؟

مواد و روش ها: طی مطالعه ای مقطعی در سال های ۹۴-۱۳۹۳، سلامت دهان و دندان گروهی از ارائه کننده خدمات سلامت در پنج بیمارستان بزرگ آموزشی و تابعه دانشگاه علوم پزشکی تهران با انجام معاینات بالینی و محاسبه شاخص متداول در خصوص سلامت دهان و دندان (Decayed Missing Filling Teeth-DMFT) مورد بررسی قرار گرفت. پردازش داده ها با استفاده از شاخص های آمار توصیفی و استنباطی مانند آزمون مجذور کای و رگرسیون چند متغیره انجام پذیرفت.

نتایج: با توجه به نتایج، تفاوت آماری معنی داری بین پرسنل نوبت کار و غیر نوبت کار از حیث شاخص DMFT همچنین رفتارهای بهداشتی (استفاده از مسواک، نخ دندان، دهان شویه) مشاهده نشد. البته آزمون آماری رگرسیون چند متغیره از وجود ارتباط معنی دار آماری بین سن و سلامت دهان و دندان حکایت داشت. ($p < 0.001$)

بحث: با توجه به نقش رفتارهای بهداشتی بعنوان موثرترین عامل در پیشگیری از بیماری های پریدونتال، عدم تفاوت معنی دار آماری در سلامت دهان و دندان گروه های نوبت کار و غیر نوبت کار را می توان ناشی از عدم تفاوت معنی دار آماری در رفتارهای بهداشتی آنها دانست.

نتیجه گیری: گرچه نتایج این مطالعه از عدم تفاوت قابل ملاحظه در خصوص سلامت دهان و دندان بین پرسنل نوبت کار و غیر نوبت کار حکایت داشت، اما بدلیل فقدان مطالعات گسترده، ضرورت انجام پژوهش های بیشتر پیرامون این موضوع در نوبت کاران احساس می شود.

کلمات کلیدی: نوبت کاری، سلامت دهان و دندان، ارائه کنندگان خدمات سلامت، شاخص DMFT